



ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ: ΚΑ.ΣΩΣΩΝΗ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ: FLTI.ST2208

**Έκθεση αποτίμησης πρακτικής άσκησης στην εταιρεία Blu Digital
Group / Placement report at the company Blu Digital Group**

ΚΡΑΜΠΟΚΟΥΚΗ ΑΡΓΥΡΩ

ΚΕΡΚΥΡΑ, 2024

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη	4
Εισαγωγή.....	5
Συμμετοχή στην παραγωγική διαδικασία	7
Προκλήσεις	10
Κριτική αποτίμηση της πρακτικής άσκησης	16
Επίλογος.....	18
Ευχαριστίες	19
Βιβλιογραφικές αναφορές.....	19

Περίληψη

Ο υποτιτλισμός είχε πάντα περίοπτη θέση μέσα μου, μιας και μου φαινόταν υπέροχο πώς ένα ολόκληρο νόημα μπορεί να αποδοθεί σε 2 μόνο γραμμές. Πολλές ήταν οι φορές που επέλεγα να δω ταινίες με ελληνικούς υπότιτλους για να μπορώ να βλέπω τις μεταφραστικές επιλογές και τις δυσκολίες που εμφανίζονταν σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, ενώ παράλληλα σκεφτόμουν εναλλακτικές επιλογές που θα μπορούσαν να είναι πιο κοντά στο αρχικό νόημα. Έτσι, όταν κλήθηκα να επιλέξω φορέα για την πρακτική μου άσκηση, ήξερα ήδη ότι ήθελα μια εταιρεία που να ασχολείται με την οπτικοακουστική μετάφραση, μιας και σε αυτό το κομμάτι ήθελα να εξελιχθώ. Για τον λόγο αυτό, η εταιρεία που επέλεξα ήταν η Blu Digital Group (πρώην Haymillian), εταιρεία με διεθνή παρουσία, που ασχολείται με τον υποτιτλισμό και την παροχή υπηρεσιών ψηφιακών μέσων. Ένας ακόμη λόγος που επέλεξα τη συγκεκριμένη εταιρεία, ήταν επειδή η ελληνική βάση της είναι στη Μεταμόρφωση, περιοχή στην οποία κατοικώ, αλλά και επειδή προσέφερε δια ζώσης πρακτική, επιλογή που θα με βοηθούσε να δω στην πράξη πώς λειτουργεί μια ομάδα σε ένα μεταφραστικό γραφείο. Κατά την πρακτική μου άσκηση, ανέλαβα πολλά project υποτιτλισμού, ασχολήθηκα ενδελεχώς με τη δημιουργία, τον χρονισμό και τη μετάφραση υποτίτλων και είδα από κοντά την πορεία ενός έργου, από την αρχή μέχρι το τέλος του. Μέσα από τα έργα που ανέλαβα, κατάφερα να εντοπίσω τα δυνατά και αδύναμα σημεία μου, αλλά και να καταλάβω εάν ο υποτιτλισμός είναι κάτι με το οποίο θα ήθελα να ασχοληθώ επαγγελματικά στο μέλλον.

Abstract

Subtitling has always captivated me because of its nature to encapsulate complex meanings within just a few lines. Watching movies with Greek subtitles allowed me to explore translation choices and the challenges they present, while contemplating alternative interpretations. When I was looking for an internship, I was drawn to companies that focused on subtitling. That is why I chose Blu Digital Group (formerly Haymillian), an international firm renowned for its subtitling and digital media services. The provision of on-site internships, coupled with its base in Metamorfosi (area in which I live), made it the perfect choice for me. During my internship, I took on various subtitling projects through which I gained translation confidence and valuable knowledge. This

hands-on experience enabled me to assess my strengths and weaknesses in subtitling, while guiding my future professional aspirations.

Εισαγωγή

Εταιρική δομή: Το 2022 η Blu Digital Group (στο εξής Blu), εξαγόρασε την Haymillian, εταιρεία υπηρεσιών τοπικής προσαρμογής, προκειμένου να ενισχύσει τις υπηρεσίες της και να επεκτείνει την παρουσία της. Με έδρα τις ΗΠΑ και εγκαταστάσεις σε Ηνωμένο Βασίλειο, Ελλάδα, Δανία, Μεξικό, Γαλλία και Ισπανία, η Blu εξασφαλίζει διεθνή παρουσία και παρέχει λογισμικό και υπηρεσίες που απευθύνονται στη βιομηχανία της ψυχαγωγίας των MME. Τα σύγχρονα ανά τον κόσμο κτίριά της, χαρίζουν ασφάλεια και μοντέρνα αισθητική.

Υλικοτεχνική υποδομή: Το παράρτημα στην Ελλάδα, στο οποίο έκανα την πρακτική μου, βρίσκεται στην Αττική και πρόκειται για ένα μοντέρνο και ανακαινισμένο κτίριο στην περιοχή της Μεταμόρφωσης. Η εταιρεία διέθετε κάμερες και συναγερμό, ενώ για την είσοδο στην εταιρεία ο/η κάθε εργαζόμενος/η είχε δική του/της κάρτα και κωδικό για να μπει, γεγονός που δημιουργούσε ένα κλίμα ασφάλειας και προστασίας. Η εταιρεία διέθετε 4 γραφεία συνολικά, ένα για κάθε ομάδα (υποτιτλιστές/τριες, project manager, HR, διεύθυνση). Με τον χωρισμό αυτό, διασφαλιζόταν η η ιδιωτικότητα κάθε γραφείου, η επικοινωνία με την ομάδα, το brainstorming, και η βοήθεια κατά την εξέλιξη των project. Κάθε γραφείο είχε καινούργιους υπολογιστές, ακουστικά και εκτυπωτές, ενώ υπήρχε δυνατότητα και για remote εργασία.

Εξειδίκευση και πελάτες: Η Blu εξειδικεύεται στην παροχή υπηρεσιών ψηφιακών μέσων (localization, mastering, packaging and delivery). Τα καινοτόμα προϊόντα λογισμικού της εταιρείας παρέχουν αυτοματισμό και βελτιστοποίηση κατά τις διαδικασίες διανομής περιεχομένου, όπως είναι η διαχείριση έργου και ο ποιοτικός έλεγχος. Οι πελάτες της αφορούν κυρίως πλατφόρμες streaming, τηλεοπτικά κανάλια, εταιρείες παραγωγής και διανομής, όπως Netflix, Disney, Apple, Paramount κ.ά. Για τον λόγο αυτό, είναι απαραίτητη η υπογραφή σύμβασης εμπιστευτικότητας (NDA agreement), προκειμένου να διασφαλιστεί το απόρρητο του περιεχομένου. Αυτός είναι και ο λόγος που δεν θα παρατεθεί portfolio μαζί με την έκθεση αποτίμησης της πρακτικής μου άσκησης.

Εργαλεία υποβοήθησης της μετάφρασης: Κύρια εργαλεία της Blu είναι τα EZTitles, Ooona, Limecraft, MediaCat και SDL Trados. Λόγω του εύρους των υπηρεσιών της, η εταιρεία επιλέγει το κατάλληλο κάθε φορά εργαλείο, με βάση τις ανάγκες του πελάτη και τις προδιαγραφές/απαιτήσεις του έργου, για να εξασφαλίσει βέλτιστο αποτέλεσμα. Κατά τους 2 μήνες της πρακτικής μου, το πρόγραμμα με το οποίο εξοικειώθηκα περισσότερο και που χρησιμοποιούσα σε καθημερινή βάση ήταν το EZTitles, μέσα από το οποίο έκανα τον χρονισμό, τη δημιουργία και την απευθείας μετάφραση των υποτίτλων.

Ροή εργασίας: Μετά την ανάληψη ενός έργου, οι project manager ανέθεταν το έργο στους υποτιτλιστές/τριες, με βάση τη διαθεσιμότητα και την εξειδίκευσή τους. Για κάθε ανάθεση έργου ερχόταν ειδοποίηση στο email μας που περιείχε τις βασικές πληροφορίες για το έργο (τίτλος project, διαδικασία, γλώσσα στόχος, ημερομηνία παράδοσης, αμοιβή). Η διαχείριση του έργου γινόταν σε xtrf μέσω του Haymillian Vendor Portal, όπου μπορούσες να συνδεθείς με τα στοιχεία σου, να δεις το έργο που σου είχε ανατεθεί, καθώς και σημαντικές σημειώσεις από την project manager σχετικά με τις προδιαγραφές του έργου και τις οδηγίες του πελάτη. Πριν τη δημιουργία των υποτίτλων, μας έστελναν τα βίντεο των ταινιών/τρίλερ μέσω Aspera για να τα κατεβάσουμε και μετά να τα περάσουμε στο πρόγραμμα δημιουργίας και επεξεργασίας υποτίτλων, EZTitles. Αφού κατέβαιναν τα βίντεο, τα φορτώναμε στο πρόγραμμα και επιλέγαμε τις κατάλληλες ρυθμίσεις με βάση τις οδηγίες που είχαμε λάβει (π.χ. προδιαγραφές Netflix), αλλά και με βάση τα frames per second του βίντεο (π.χ. 25 frames). Μετά τον έλεγχο ότι όλα ήταν ρυθμισμένα σωστά, ξεκινούσε η διαδικασία δημιουργίας και μετάφρασης των υποτίτλων. Πολύ σημαντικό βήμα για αυτό το στάδιο ήταν να ακούγεται καθαρά και έντονα ο ήχος στα ακουστικά και να υπάρχουν παράλληλα ανοιχτές καρτέλες στον υπολογιστή με εργαλεία που θα μπορούσαν να παρέχουν άμεση βοήθεια σε πιθανό κώλυμα (π.χ. λεξικά, βάσεις ορολογίας, παραπομπές). Μόλις ολοκληρωνόταν το έργο, πατούσαμε “completed” και μετά η project manager το ανέθετε για review και editing σε άλλον/η υποτιτλιστή/τρια. Όταν ολοκληρωνόταν και αυτό το στάδιο, τότε το έργο μπορούσε να σταλεί στον πελάτη. Εάν σε κάποια περίπτωση, βλέπαμε ότι υπάρχει κάποιο τεχνικό θέμα ή ότι η προθεσμία τελικά δεν ήταν εύκολο να τηρηθεί, επικοινωνούσαμε αμέσως με τις project manager για να μας βοηθήσουν και να προσφέρουν εναλλακτική λύση. Για την εσωτερική επικοινωνία μας χρησιμοποιούσαμε το Slack, στο οποίο το HR της εταιρείας είχε δημιουργήσει θεματικά κανάλια (π.χ. εκδηλώσεις εταιρείας, general info) για να επικοινωνούμε μεταξύ μας, αλλά και να ενημερωνόμαστε για θέματα σχετικά με την εταιρεία. Στην ομάδα των

υποτιλιστών/τριών είχαμε και ένα δικό μας ξεχωριστό κανάλι, στο οποίο στέλναμε μηνύματα μεταξύ μας για βοήθεια, feedback, αλλά και αστεία παραδείγματα που βρίσκαμε κατά την διάρκεια των project μας.

Συμμετοχή στην παραγωγική διαδικασία

Ρόλος και καθήκοντα: Ο ρόλος που ανέλαβα στη Blu ήταν αυτός της υποτιτλίστριας. Κύρια αρμοδιότητά μου ήταν η δημιουργία και μετάφραση υποτίτλων για ταινίες, τρέιλερ και σειρές. Από την πρώτη μέρα της πρακτικής μου, ανέλαβα project υποτιτλισμού και ξεκίνησα να δουλεύω πάνω σε αυτά. Η πρώτη μου ανάθεση ήταν ένα placement test για να εξετάσουν οι υπεύθυνοί/ές μου το επίπεδο και τις ικανότητές μου στον υποτιτλισμό. Μετά το test και αφού έλαβα θετικό feedback, ξεκίνησα να αναλαμβάνω περισσότερα project και να δοκιμάζομαι σε ολοένα και πιο απαιτητικά έργα. Σε κάθε έργο που αναλάμβανα, φρόντιζα να κρατάω σημειώσεις με τις απορίες και τις δυσκολίες που αντιμετώπιζα, προκειμένου να τις συζητήσω στο τέλος με την μέντορά μου. Στην αρχή της πρακτικής, επέλεγα να κάνω τις ερωτήσεις τη στιγμή που προέκυπταν, ενώ όσο περνούσε ο καιρός επέλεγα να κάνω τις ερωτήσεις αφού παρέδιδα το project, για να δω εάν και κατά πόσο οι επιλογές μου ήταν πετυχημένες. Με τον τρόπο αυτό, ήθελα να δοκιμάσω τον εαυτό μου και τεστάρω το προσωπικό μου αισθητήριο.

Για να ξεκινήσω να δουλεύω ένα έργο, έπρεπε να φροντίζω να το περνάω σωστά στο EZTitles. Πιο αναλυτικά, έπρεπε να επιλέγω “open” για την προσθήκη του video και “import” για την εισαγωγή του αρχείου υποτίτλων, καθώς και να επιλέγω τις σωστές και απαιτούμενες ρυθμίσεις για κάθε έργο (frames / CPL / CPS). Για τη δημιουργία των υποτίτλων έπρεπε να επιλέγω το “Edit mode”, ενώ για τη διευκόλυνσή μου στη μετάφραση μπορούσα να εισάγω και ως reference υλικό το αρχείο των υποτίτλων για να εμφανίζεται από δίπλα το αρχικό κείμενο. Μπορούσα ακόμη να δημιουργήσω shortcuts στο πρόγραμμα για να δουλεύω πιο γρήγορα με τα κουμπιά που με διευκόλυναν (π.χ. F3 για play, F8 για split, F3+spacebar για δημιουργία υποτίτλου). Το waveform και ο δυνατός ήχος στα ακουστικά έγιναν οι καλύτεροι φίλοι μου, μιας και μου χάριζαν πολύτιμη βοήθεια για το πού θα έπρεπε να δημιουργήσω (in-cue) και να κλείσω (out-cue) τους υπότιτλους (subtitle events). Πριν την τελική παράδοση του έργου, έπρεπε να κάνω κάποιες τελικές διορθώσεις. Συγκεκριμένα, έπρεπε να προσέχω να μην υπάρχει κενός υπότιτλος, να κάνω

renumber τους υπότιτλους για να εμφανίζονται με σωστή αρίθμηση, και να έλεγχω από τις ρυθμίσεις τους υπότιτλους που εμφανίζονται με κόκκινη σήμανση για να τους κάνω fix. Μετά από αυτό, το έργο μπορούσε να προωθηθεί για τελικό editing και παράδοση στον πελάτη.

Επίβλεψη και ανατροφοδότηση: Κατά την πρακτική μου στην εταιρεία, είχα συνεχή επίβλεψη και καθοδήγηση από τα άτομα που είχαν αναλάβει την εκπαίδευσή μου. Η εκπαίδευσή μου βασίστηκε σε training και meeting με τους/τις υπεύθυνους/ές μου, με στόχο να γνωρίσω τις βασικές έννοιες και αρχές του υποτιτλισμού και να έρθω σε επαφή με την ομάδα. Στους δύο μήνες της πρακτικής μου, έλαβα 4 μονώωρα ατομικά training σχετικά με τον υποτιτλισμό, έτσι ώστε να είμαι κατάλληλα προετοιμασμένη για τα project που θα αναλάμβανα. Συγκεκριμένα οι εκπαιδεύσεις μου αφορούσαν:

- Audiovisual Translation: Introduction to Subtitling
- Subtitle Translation: How to achieve quality
- Subtitle for the D/deaf and Hard of Hearing (SDH) – Closed Captions
- Template Creation: How to make Netflix compliant templates

Μέσα από αυτά τα training κατάφερα να κατανοήσω περισσότερο τον κόσμο του υποτιτλισμού, αλλά και να μοιραστώ με τον/ην εκάστοτε υπεύθυνο/η τις αγωνίες και τους προβληματισμούς μου. Τα εκπαιδευτικά φυλλάδια που λάμβανα σχετικά με τις παραπάνω ενότητες ήταν εξίσου βοηθητικά, μιας και μπορούσα να ανατρέχω σε αυτά ανά πάσα στιγμή, και να εφαρμόζω τη θεωρία στην πράξη. Ένα ακόμη σημαντικό κομμάτι επίβλεψης και ανατροφοδότησης ήταν τα meeting που έκανα με την project manager και την υπεύθυνη της πρακτικής μου, κυρία Μαραυγάκη. Και με τις δύο συζητήσαμε για την πρακτική μου στην εταιρεία, την επίδοσή μου και την μεταξύ μας συνεργασία. Και οι δύο φρόντισαν να με ενημερώσουν σχετικά με την αγορά εργασίας και τις προκλήσεις που εμπεριέχει, ενώ παράλληλα με ενθάρρυναν να συνεχίσω στο κομμάτι της μετάφρασης και του υποτιτλισμού, δίνοντάς μου πολύτιμες συμβουλές για το επόμενο επαγγελματικό βήμα μου.

Στο πρακτικό κομμάτι της ανατροφοδότησης, ήμουν αρκετά τυχερή, μιας και πάντα λάμβανα feedback μετά την παράδοση ενός project. Μέσα από ένα αρχείο excel, στο οποίο ήταν περασμένα τα λάθη μου σε μορφή error categorization, μπορούσα να βλέπω τις αστοχίες μου στη διαχείριση

και μετάφραση των υποτίτλων, και να παρακολουθώ την εξέλιξή μου σε βάθος χρόνου. Το feedback στο excel ήταν χωρισμένο σε 5 στήλες οι οποίες περιελάμβαναν:

1. **Timecode:** Το σημείο που είχε εντοπιστεί το λάθος στο video (π.χ. 00:01:14:23)
2. **Instance:** Αυτούσια η λέξη ή φράση όπως την είχα μεταφράσει
3. **Category:** Η κατηγορία στην οποία ανήκε το λάθος που έκανα (style guide, technical, linguistic, translation).
4. **Type of error:** Το είδος του λάθους που έκανα ανά κατηγορία (π.χ. line treatment για το style guide, reading speed για το technical, grammar για το linguistic, mistranslation για το translation).
5. **Notes:** Οι διορθώσεις κάθε λάθους.

Κάτω από τις στήλες αυτές υπήρχε και ένα ξεχωριστό κομμάτι με τίτλο **Feedback**, στο οποίο υπήρχαν αναλυτικότερα σχόλια και παρατηρήσεις σε μορφή παραγράφου για τη συνολική αξιολόγηση του έργου. Ο συγκεκριμένος τρόπος ανατροφοδότησης μου φάνηκε ιδιαίτερα χρήσιμος και βοηθητικός, μιας και μπορούσα να βλέπω μαζεμένα τα λάθη μου ανά κατηγορία, να επεξεργάζομαι τα σχόλια που λάμβανα, να γίνομαι ανθεκτική στην κριτική και να δουλεύω κάθε φορά τα λάθη που έβλεπα να επαναλαμβάνονται. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ήταν τα λάθη μου στην κατηγορία style guide και συγκεκριμένα στο κομμάτι line treatment, που αφορούσε τον χωρισμό των υποτίτλων, κατηγορία στην οποία είχα σχεδόν πάντα τα περισσότερα λάθη. Το γεγονός ότι έβλεπα ακριβώς μπροστά μου τα λάθη μου, με έκανε να προσπαθώ κάθε φορά περισσότερο για ένα καλύτερο αποτέλεσμα. Με το να ανατρέχω στα excel, μπορούσα να κάνω self-evaluation και monitor την πρόοδό μου μετά από κάθε project.

Ένα επιπλέον κομμάτι στο οποίο στάθηκα τυχερή ήταν το feedback από τις project manager. Δεδομένου ότι στην εταιρεία είχαμε διαφορετικές project manager ανάλογα με το project και τον πελάτη, είχα την τύχη να έχω feedback σχεδόν από όλες. Κάθε φορά, η εκάστοτε project manager, μού ανέθετε το έργο δίνοντάς μου χρήσιμες συμβουλές και οδηγίες, ενώ παράλληλα φρόντιζε να έχω στη διάθεσή μου τα απαραίτητα resources και εργαλεία για το project. Σε όλη τη διάρκεια της πρακτικής είχα στο πλευρό μου την μέντορά μου, Τζένη, η οποία ως έμπειρη υποτιτλίστρια παρακολουθούσε την πορεία μου και με παρότρυνε να συνεχίζω με θάρρος και αποφασιστικότητα.

Συνεργασία: Το κλίμα στην εταιρεία ήταν από την αρχή πολύ φιλικό και ευχάριστο. Την πρώτη μέρα μου έκαναν ξενάγηση στους χώρους και τα γραφεία της εταιρείας, ενώ παράλληλα

γνωρίστηκα με όλη την ομάδα της Blu. Στο γραφείο ήμουν μαζί με τους/τις υπόλοιπους/ες υποτιτλιστές/τριες, οι οποίοι/ες με καλοδέχτηκαν και με καλοσώρισαν στην ομάδα τους με πολύ θερμό και ευγενικό τρόπο, πρόθυμοι/ες να λύσουν κάθε μου απορία. Σαν ομάδα δέσαμε αμέσως και δημιουργήθηκε ένα κλίμα στο οποίο νιώθαμε όλοι/ες άνετα. Με αφορμή τα διάφορα έργα που αναλαμβάναμε, με τα παιδιά στο γραφείο αναλύαμε τα μεταφραστικά διλήμματα που προέκυπταν ή αστεία περιστατικά που εντοπίζαμε. Σε περίπτωση που θέλαμε να ρωτήσουμε κάτι χωρίς να διακόψουμε τη ροή της εργασίας μας, στέλναμε μήνυμα στην ομάδα μας στο slack. Για επείγοντα ζητήματα, ανατρέχαμε στις project manager για να μας καθοδηγήσουν και να μας βοηθήσουν στα διάφορα τεχνικά προβλήματα που κατά καιρούς προέκυπταν. Και οι 3 project manager με τις οποίες συνεργάστηκα, μας παρείχαν καθοδήγηση και χρήσιμες συμβουλές για τη διαχείριση κάθε έργου, ενώ το γραφείο τους ήταν πάντα ανοιχτό για ερωτήσεις. Μεταξύ μας είχαμε πολύ καλή επικοινωνία, γεγονός που έκανε το workflow να κυλάει ομαλά, χωρίς προβλήματα, και τα έργα να παραδίδονται εντός της προκαθορισμένης ημερομηνίας. Μεγάλο ρόλο στο να νιώσω οικεία και άνετα με την ομάδα ήταν οι εκδηλώσεις (Halloween event) και τα παιχνίδια (human bingo) που διοργάνωνε η υπεύθυνη του HR εντός γραφείου, μέσα από τα οποία κάναμε team bonding και περνούσαμε ωραίες στιγμές που απαθανατίζαμε με βίντεο και φωτογραφίες.

Προκλήσεις

Μπορεί το κλίμα στην εταιρεία να ήταν εξαιρετικό και ευχάριστο, δεν ήταν όμως λίγες οι φορές που κατά τη διάρκεια της πρακτικής μου κλήθηκα να αντιμετωπίσω διάφορες προκλήσεις. Οι προκλήσεις αυτές δεν ήταν μόνο μεταφραστικές (όπως θα αναλύσω παρακάτω), αλλά και καθημερινές προκλήσεις στο πλαίσιο της εργασίας μου στο γραφείο.

Αρχικά, καθώς ήταν η πρώτη μου επαφή με τον κόσμο της μετάφρασης και του υποτιτλισμού, χρειάστηκα κάποια χρονική περίοδο για να εγκλιματιστώ και να νιώσω ότι ανήκω κι εγώ πλέον σε μια ομάδα. Το ίδιο συνέβη και με το πρόγραμμα EZTitles, με το οποίο δεν ήμουν εξοικειωμένη και στο οποίο δούλευα καθημερινά για να μπορώ να το χρησιμοποιώ με περισσότερη άνεση και σιγουριά. Μια ακόμη δυσκολία που αντιμετώπισα ήταν όταν χρειάστηκε να δουλέψω από το σπίτι, μιας και το γραφείο θα ήταν κλειστό λόγω απεργίας. Δεδομένου ότι το πρόγραμμα EZTitles ήταν εγκατεστημένο μόνο στον υπολογιστή που είχα στο γραφείο, είχα αγχωθεί για το πώς θα καταφέρω να συνεχίσω να δουλεύω το project που είχα αναλάβει και να είμαι εντός της προθεσμίας

παράδοσης. Στη δυσκολία αυτή, καθοριστικό ρόλο έπαιξε η βοήθεια και η προνοητικότητα των project manager, οι οποίες, αφού το συζητήσα μαζί τους, μου πρότειναν να δουλέψω από τον υπολογιστή μου στο σπίτι με το πρόγραμμα Subtitle Edit που είχα ήδη εγκαταστήσει. Έτσι, κατάφερα να συνεχίσω να δουλεύω στο project που είχα αναλάβει και να είμαι εντός deadline. Επιπλέον, έμαθα πώς μπορώ να εισάγω, να μεταφέρω και να κάνω export αρχεία .srt από (και σε) διαφορετικά προγράμματα, χωρίς να χαθεί η πρόοδος που έχω κάνει. Το πιο σημαντικό για μένα, όμως, ήταν τα γρήγορα αντανakλαστικά και η ευελιξία των project manager που κατάφερναν να βρίσκουν λύσεις σε κάθε μας πρόβλημα. Τέλος, ένα ακόμη κομμάτι που με δυσκόλεψε, ήταν η τήρηση των deadline. Ενώ στα περισσότερα έργα κατάφερνα να είμαι τυπική και στην ώρα μου, υπήρξε κάποια στιγμή ένα πολύ μεγάλο έργο, το οποίο έπρεπε να παραδοθεί άμεσα. Ενώ είχα μιλήσει με την project manager ότι θα είμαι εντός της προθεσμίας, όταν συνειδητοποίησα ότι χρειαζόμουν παραπάνω χρόνο, φρόντισα να την ενημερώσω άμεσα για να βρούμε μαζί μια λύση. Έτσι, πρότεινα να πάω νωρίτερα την επόμενη μέρα στο γραφείο για να ολοκληρώσω τη μετάφραση των υποτίτλων και να μπορέσει το project να πάει για editing όσο το δυνατόν πιο γρήγορα. Το project κατάφερε να ολοκληρωθεί με επιτυχία, και όπως αποδείχθηκε αργότερα από το feedback που έλαβα, κατέληξε να είναι η και η καλύτερή μου προσπάθεια, χωρίς αυτό ωστόσο να αναιρεί το γεγονός ότι αποτέλεσε τη μεγαλύτερη πρόκληση για μένα, και από θέμα deadline, αλλά και από θέμα μετάφρασης.

Οι μεταφραστικές προκλήσεις που αντιμετώπισα τους 2 μήνες που ασχολήθηκα με τον υποτιτλισμό ήταν ποικίλες. Κάθε έργο που αναλάμβανα έχρηζε ειδικής προσοχής και απαιτούσε ιδιαίτερο χειρισμό. Από τη δημιουργία τρέιλερ, έως και τον υποτιτλισμό ολόκληρων ταινιών και μιούζικαλ, κλήθηκα να φέρω εις πέρας πολλά και διαφορετικά project και να τα αντιμετωπίσω με τη δέουσα προσοχή. Για να μιλήσω πιο συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια της πρακτικής μου στη Blu, είχα συνολικά 12 αναθέσεις έργων:

- 1 placement test για παιδικό κινουμένων σχεδίων
- 1 σειρά κινουμένων σχεδίων για παιδιά με προβλήματα ακοής (δημιουργία SDH υποτίτλων στα αγγλικά για 6 επεισόδια)
- 7 ταινίες (δράσης, θρίλερ, μιούζικαλ, βιντεοπαιχνιδιών και υπερηρώων)
- 2 τρέιλερ ταινιών (χρονισμός και δημιουργία υποτίτλων εξ ακοής)
- 1 δημιουργία template με προδιαγραφές Netflix

Τις δυσκολίες που αντιμετώπισα σε κάθε project θα τις αναλύσω με βάση τη σειρά εμφάνισής τους παραπάνω, αναφέροντας κάποια χαρακτηριστικά παραδείγματα από κάθε κατηγορία.

Placement test: Στο εξάλεπτο αυτό βίντεο κινουμένων σχεδίων που μου ανατέθηκε ως πρώτο έργο, δυσκολεύτηκα κυρίως με τη μετάφραση συγκεκριμένων ζώων, όπως αυτά εμφανίζονταν σε ορισμένα σημεία. Συγκεκριμένα, δυσκολεύτηκα με τις ονομασίες ζώων της Αυστραλίας (bandicoot/dongo) καθώς έπρεπε να αποφασίσω εάν θα τα άφηνα όπως είναι (foreignization) ή θα τα προσάρμοζα στην ελληνική πραγματικότητα (domestication). Ύστερα από σκέψη και έρευνα, αποφάσισα να κρατήσω τις ονομασίες ως είχαν, απλώς με την ελληνική τους γραφή (μπαντικότ, ντίνγκο). Ο λόγος που έκανα αυτή την επιλογή ήταν επειδή ήθελα να κρατήσω το «ξενικό» και εξωτικό στοιχείο που περιείχαν αυτές οι ονομασίες και να μπορέσουν να έρθουν τα παιδιά (που θα ήταν και το βασικό κοινό) σε επαφή με ζώα διαφορετικών χωρών, έστω και σαν άκουσμα. Μερικές ακόμη δυσκολίες αφορούσαν στη μετάφραση συγκεκριμένων λέξεων και φράσεων, όπως για παράδειγμα το “lone buckaroo” που επέλεξα να μεταφράσω ως «μοναχικός λύκος» για να έρθει πιο κοντά στα ελληνικά δεδομένα. Ωστόσο, το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα δυσκολίας της μετάφρασης υποτίτλων στα ελληνικά, ήταν η απόδοση της λέξης “burger”. Δεδομένου ότι στην Ελλάδα έχουμε ταυτίσει την έννοια του burger με το ψωμί, επέλεξα να τη μεταφράσω ως «μπέργκερ» έχοντας στο μυαλό μου αυτή τη σύνδεση. Στο βίντεο όμως, η αναφορά δεν γινόταν σε μπέργκερ όπως το εννοούμε εμείς, αλλά στο «μπιφτέκι». Τη διαφορά αυτή μου την τόνισε αμέσως η μέντοράς μου και το παράδειγμα αυτό αποτέλεσε μόνιμη σκέψη μου σε όλη τη διάρκεια της πρακτικής για να θυμάμαι τους διαφορετικούς πολιτισμούς ενδείκτες, τα «μοναδικά αντικείμενα ή εμπειρίες, υλικά και πνευματικά στοιχεία ενός πολιτισμού» (Mikutytė, 2005) που εμπεριέχονται στην κάθε γλώσσα.

SDH υποτιτλισμός για σειρά κινουμένων σχεδίων: Το παιδικό που μου ανατέθηκε για SDH υποτιτλισμό αφορούσε τις περιπέτειες παιδιών πειρατών στη θάλασσα και στα διάφορα μέρη που επισκέπτονταν. Για τα 6 ολιγόλεπτα επεισόδια της σειράς είχα στη διάθεσή μου το αντίστοιχο script. Ο χρονισμός και η δημιουργία SDH υποτίτλων ήταν μια πολύ απαιτητική και χρονοβόρα διαδικασία, στην οποία παρόλο που είχα το σενάριο, έπρεπε να ελέγχω συνεχώς εάν όλα πέφτουν σωστά. Κάτι που έπρεπε επίσης να προσέχω ήταν να μην περιγράφω τα απολύτως αυτονόητα και υποτιμήσω με αυτό τον τρόπο την αντίληψη των παιδιών που θα το παρακολουθούσαν. Η κυριότερη δυσκολία σε αυτό το project ήταν η περιγραφή των ήχων και της μουσικής, που

άλλωστε είναι αναπόφευκτο να υπάρχουν σε σειρές κινουμένων σχεδίων. Τη δυσκολία απόδοσης ήχων και περιγραφών με βοήθησε να ξεπεράσω ο υπεύθυνος του γραφείου για SDH υποτιτλισμό, ο οποίος μου εκτύπωσε ειδικό γλωσσάρι για τον υποτιτλισμό για κωφούς και βαρήκοους που περιείχε αναλυτικά όρους για την περιγραφή κάθε κατάστασης. Οι όροι αφορούσαν κατηγορίες για την περιγραφή ήχων, επιφωνημάτων, ήχους ζώων και μουσικής. Για παράδειγμα, για το γέλιο υπήρχαν οι επιλογές “laugh”/ “giggle”, για τους ήχους αντικειμένων οι επιλογές “crash”/ “clatter”, ενώ για την περιγραφή της μουσικής οι προτάσεις “adventurous” / “playful” / “vigorous”, αλλά και “music continues” / “music gets louder” / “music fades out”. Το γλωσσάρι αυτό αποτέλεσε τη μεγαλύτερη πηγή βοήθειας για αυτό το project, μιας και οι ήχοι κάθε φορά ήταν διαφορετικοί και έπρεπε να επανέρχομαι με καινούργιες περιγραφές. Τέλος, αυτό που έμαθα από αυτή την ανάθεση ήταν να είμαι συνεπής στις επιλογές μου και να κρατάω ένα συγκεκριμένο ύφος. Για παράδειγμα, στην προσθήκη name tags στους διαλόγους έπρεπε να είναι όλα κεφαλαία, ακόμη και το “and”. Για παράδειγμα: (BETH AND MARY).

Υποτιτλισμός ταινιών: Η μετάφραση υποτίτλων για ταινίες στα ελληνικά ήταν μια εξίσου σημαντική πρόκληση, καθώς απαιτούσε καλή γνώση και των δύο γλωσσών (αγγλικών και ελληνικών), δημιουργικότητα και γρήγορη σκέψη. Τα είδη στα οποία δοκιμάστηκα αφορούσαν ταινίες δράσης, θρίλερ, μιούζικαλ, καθώς και ταινίες βιντεοπαιχνιδιών και υπερηρώων. Κάθε κατηγορία είχε τις δικές τις ξεχωριστές δυσκολίες, τις οποίες έπρεπε να αντιμετωπίζω κάθε φορά προσεκτικά και με καθαρό μυαλό, για να βγει ένα αξιόλογο αποτέλεσμα.

Ταινίες δράσης και θρίλερ: Σε αυτή την κατηγορία το πιο δύσκολο κομμάτι ήταν να μην προδώσω κάποιο στοιχείο που θα εμφανιζόταν μετά στην ταινία, να κρατήσω δηλαδή την αγωνία των θεατών και το αίσθημα φόβου. Το θετικό με αυτές τις ταινίες ήταν οι μεγάλες παύσεις που υπήρχαν ενδιάμεσα. Στα σημεία, όμως, που υπήρχε έντονη δράση και γρήγορος διάλογος ήταν εξαιρετικά δύσκολο να χωρέσουν όλες οι πληροφορίες σε 2 γραμμές. Η τεχνική που εφαρμόζα σε αυτές τις περιπτώσεις ήταν η παράλειψη, για να μπορέσω να κρατήσω το αρχικό νόημα και τη δράση, χωρίς τις επαναλήψεις και τις λέξεις (κυρίως επιφωνήματα) που δεν είχαν ιδιαίτερη σημασία για την πλοκή. Μια συγκεκριμένη δυσκολία που αντιμετώπισα σε αυτό το project ήταν εάν θα έπρεπε να μεταφράσω τα hashtag που εμφανίζονταν στην οθόνη, και πώς θα κατάφερνα να χωρέσω τη μετάφραση των ονομάτων πολιτειών της Αμερικής στους υπότιτλους, μιας και στα ελληνικά έπαιναν περισσότερο χώρο. Η αντιμετώπισή μου σε αυτές τις δυσκολίες ήταν να μεταφράσω τα

hashtag στα ελληνικά μαζί με το αντίστοιχο σύμβολο και να σπάσω τους υπότιτλους σε 2 κομμάτια για να χωρέσει η αναφορά στις πολιτείες της Αμερικής. Τέλος, μια ακόμη δυσκολία ήταν η προσαρμογή ιδιαίτερων στοιχείων, όπως η αναφορά σε βαθμούς Fahrenheit. Για να προσαρμόσω την ταινία στο ελληνικό κοινό, έπρεπε να κάνω την μετατροπή της θερμοκρασίας σε βαθμούς Κελσίου.

Μιούζικαλ: Το πιο απαιτητικό project σε όλη τη διάρκεια της πρακτικής μου ήταν ένα μιούζικαλ σχετικά με ένα διαγωνισμό τραγουδιού με θρησκευτικό περιεχόμενο. Η διάρκεια της ταινίας (σχεδόν 2 ώρες), οι βρισιές, η χρήση slang, τα τραγούδια και η ομοιοκαταληξία ήταν μόνο μερικές από τις δυσκολίες που έπρεπε να ξεπεράσω. Χαρακτηριστικά παραδείγματα των δυσκολιών αυτών ήταν το πώς να μεταφέρω τα ονόματα των πρωταγωνιστών στα ελληνικά (π.χ. Jermain → Τζερμαίν ή Τζερμείν), τις ιδιότυπες εκφράσεις (π.χ. If you can't beat them, join them / For every giant there is a stone), καθώς και τις βρισιές (fuck/bitch κ.ά). Στις περιπτώσεις των ονομάτων ακολουθούσα τον κανόνα της μεταγραφής (transliteration), ενώ στις ιδιότυπες εκφράσεις προσπαθούσα να προτείνω αντίστοιχη ελληνική έκφραση ή να δημιουργήσω μια κοντινή στο αρχικό νόημα. Όσο για τις βρισιές, εάν το project δεν ακολουθούσε προδιαγραφές Netflix, τις έκανα tone down, ενώ εάν ακολουθούσε προδιαγραφές Netflix (που διατηρεί τις βρισιές ως περιεχόμενο) προσπαθούσα να τις μεταφέρω ως είχαν. Ένα ακόμη ζήτημα που τέθηκε κατά τη μετάφραση του συγκεκριμένου έργου ήταν τα ονόματα των ομάδων που έπαιρναν μέρος στο διαγωνισμό, όπως για παράδειγμα η ομάδα “Oil Factory”, την οποία επέλεξα να μεταφράσω ως «Εργοστάσιο Ελαίων» για να μεταφέρω και το θρησκευτικό context που την περιέβαλλε. Η θρησκευτική πλευρά του μιούζικαλ και οι αναφορές σε ψαλμούς (π.χ. “no weapon formed against me shall prosper”) αποτέλεσαν τη μεγαλύτερη πρόκληση, ειδικά όταν ενώνονταν με ραπ τραγούδια, στα οποία έπρεπε να διατηρήσω το ύφος και τη ρίμα όσο το δυνατόν περισσότερο.

Ταινίες βιντεοπαιχνιδιών και υπηρεσιών: Οι ταινίες της κατηγορίας αυτής, ενώ φαινομενικά ήταν πιο ευχάριστες και διασκεδαστικές, έκρυβαν προκλήσεις που δεν είχα φανταστεί. Και στις 2 ταινίες που ανέλαβα να υποτιτλίσω, αντιμετώπισα δυσκολίες στη μετάφραση των ονομάτων των υπερηρώων, στις αναφορές περιοχών με ιδιαίτερα ονόματα, καθώς και σε αναφορές σε σημεία προηγούμενων ταινιών. Ο τρόπος που επέλεξα να διαχειριστώ τα συγκεκριμένα ζητήματα ήταν να ψάξω πώς είχαν μεταφραστεί στο παρελθόν, να προσαρμόσω τα νέα στοιχεία στην ταινία (εάν υπήρχε κάποια αλλαγή) ή να τα δημιουργήσω εκ νέου (σε περιπτώσεις που δεν έβρισκα

αποτελέσματα). Δεδομένου ότι δεν είχα δει τα prequel των ταινιών, έπρεπε να αναζητώ συνεχώς πληροφορίες για το περιεχόμενο του κάθε έργου και να διατηρώ συνοχή και συνέπεια στην απόδοση συγκεκριμένων χαρακτηριστών ονομασιών.

Τρέιλερ ταινιών: Η δημιουργία υποτίτλων εξ ακοής για τρέιλερ ήταν μια εξίσου σημαντική δυσκολία που αντιμετώπισα. Καθώς δεν υπήρχε script να βασιστώ, έπρεπε να επικεντρωθώ στην ομιλία των πρωταγωνιστών και να είμαι σίγουρη ότι έχω ακούσει σωστά τι λένε. Επειδή οι διάλογοι σε ορισμένα σημεία δεν ήταν εύκολα κατανοητοί, ζητούσα τη βοήθεια των υπόλοιπων μεταφραστών/τριών. Στις ακραίες περιπτώσεις που κανείς/καμία δεν μπορούσε να ανταποκριθεί, έψαχνα online να βρω εάν υπήρχε αναρτημένο κάποιο script ή οι διάλογοι με closed captions. Με τον τρόπο αυτό και σε συνδυασμό με όσα είχα καταγράψει, κατάφερα να προσαρμοστώ στις δυσκολίες και να ολοκληρώσω το project, αφού λάμβανα και την έγκριση από την υπεύθυνη μου.

Δημιουργία template με προδιαγραφές Netflix: Από τα τελευταία project που μου ανατέθηκαν στην πρακτική, ήταν η δημιουργία template με προδιαγραφές Netflix. Αφού έλαβα το script και το απόσπασμα της ταινίας που έπρεπε να χρονίσω, διάβασα αναλυτικά τις οδηγίες στο site του Netflix και ξεκίνησα να δημιουργώ τους υπότιτλους. Ενώ στο script υπήρχαν καταγεγραμμένοι οι χρόνοι για κάθε υπότιτλο, προσπαθούσα να μην τους λάβω υπόψη για να έχω σωστό και αντικειμενικό feedback. Ο χρονισμός των υποτίτλων αποδείχθηκε απαιτητική διαδικασία που προϋπόθετε σκέψη και ευελιξία. Έπρεπε να φροντίζω οι υπότιτλοι να εμφανίζονται τη σωστή στιγμή, να τους προσαρμόζω στα scene changes, και να φροντίζω να είναι raised όταν έπεφταν σε on-screen text. Σύμφωνα με τις οδηγίες του Netflix, έπρεπε να ακολουθώ “bottom-heavy treatment” (μορφή πυραμίδας), κάτι που δεν ήταν πάντα εύκολο να εφαρμοστεί. Γι’ αυτό και έπρεπε συνέχεια να επανέρχομαι με νέες ιδέες και προτάσεις που θα ήταν εντός χώρου και χρόνου, κάτι που με τον καιρό έμαθα να κάνω πιο γρήγορα και αποτελεσματικά.

Γενικές δυσκολίες: Πέρα από τις δυσκολίες που είχε το κάθε έργο ξεχωριστά, υπήρχαν και κάποιες γενικότερες προκλήσεις που αντιμετώπισα συνολικά στον υποτιτλισμό. Αυτές αφορούσαν κυρίως το line treatment των υποτίτλων (πού και πώς θα έπρεπε να τους χωρίζω), το reading speed (να είμαι εντός του προτεινόμενου χρόνου ανάγνωσης), την προσθήκη του τελικού ν (πότε έπρεπε να το βάζω), και τον τονισμό των λέξεων (π.χ. «πού» και «πώς») ανάλογα με τη χρήση τους. Για τον λόγο αυτό, έμαθα να χρησιμοποιώ έγκυρες πηγές και λεξικά, και να ακολουθώ τις οδηγίες από το διοργανικό εγχειρίδιο σύνταξης κειμένων. Επίσης, στη μετάφραση των

τραγουδιών έπρεπε να θυμάμαι να προσθέτω νότα στην αρχή και το τέλος των υποτίτλων, καθώς και να χρησιμοποιώ με φειδώ τα σημεία στίξης. Τέλος, ιδιαίτερη προσοχή έπρεπε να δίνω στο πώς αποθηκεύω τα αρχεία στον υπολογιστή, για να υπάρχει σωστή αρχειοθέτηση και να μπορούν να προωθηθούν σωστά για editing και παράδοση στον πελάτη.

Κριτική αποτίμηση της πρακτικής άσκησης

Αξιολόγηση και προτάσεις για τον φορέα: Η διαδικασία επιλογής φορέα για την πρακτική άσκηση δεν ήταν μια απλή και εύκολη υπόθεση. Έπρεπε να σκεφτώ καλά σε ποιο κομμάτι ήθελα να εστιάσω και να εξελιχθώ. Αφού εξερεύνησα όλες τις επιλογές και τους συνεργαζόμενους φορείς που μας παρείχε το μεταπτυχιακό πρόγραμμα «Επιστήμη της Μετάφρασης», κατέληξα στη Blu. Η επιλογή αυτή, όπως αποδείχθηκε, ήταν πολύ σωστή και αναπάντεχα ευχάριστη. Γνώρισα υπέροχους ανθρώπους, με τους οποίους κρατάω ακόμα επαφή, και κατάφερα να δοκιμαστώ στο κομμάτι που πάντα αγαπούσα, τον υποτιτλισμό. Μέσα από την άψογη συνεργασία με την ομάδα, έλαβα πολύτιμες και χρήσιμες συμβουλές για τον κόσμο της μετάφρασης, την αγορά εργασίας και τις οικονομικές προεκτάσεις του επαγγέλματος. Η μεγαλύτερη επιτυχία για εμένα ήταν το θετικό feedback που πήρα από τις υπεύθυνές μου, καθώς και η πιθανότητα να συνεργαστούμε μαζί και στο μέλλον. Η άμεση επικοινωνία μαζί τους και η θετική τους στάση στις συναντήσεις μας με βοηθούσαν να κινούμαι αποφασιστικά και με αυτονομία στο γραφείο. Τα post-placement και face-to-face ανεπίσημα meeting με τους υπεύθυνους είναι ένας τρόπος να λάβεις πιο αυθεντικές αξιολογήσεις, και μια ευκαιρία να εκφράσεις ευχαριστίες προς τους υπεύθυνους (Jacomard, 2018). Αξιοσημείωτο είναι και το γεγονός ότι παρόλο που στην αρχή ήξερα ότι η πρακτική δεν θα είναι επί πληρωμή, στο τέλος ενημερωθήκα ότι εν τέλει θα ήταν, γεγονός που με εξέπληξε ευχάριστα. Εάν θα μπορούσα να προτείνω κάτι για τον φορέα είναι να συνεχίσει να παρέχει θέσεις πρακτικής άσκησης και να συνεχίσει να δημιουργεί έμπνευση και κίνητρο στους/ις φοιτητές/τριες. Τα training και τα meeting ήταν απολύτως απαραίτητα και καθοριστικά για την επίδοσή μου και γι' αυτό θα πρότεινα να συνεχιστούν, όπως και το feedback με τη μορφή error categorization. Το μόνο στοιχείο που θα μπορούσε να ενισχυθεί είναι η επαφή με τους πελάτες. Θα ήθελα, δηλαδή, να γνωρίζω κάποιες παραπάνω πληροφορίες για τις απαιτήσεις του κάθε πελάτη, πώς τον αντιμετωπίζουμε και τι σχέση έχουμε μαζί του, για να μη δρω τελείως διεκπαιρεωτικά. Ωστόσο, αντιλαμβάνομαι, ότι λόγω NDA αυτό ίσως είναι δύσκολο να συμβεί.

Συμπέρασμα: Το πιο σημαντικό και χρήσιμο κομμάτι για μένα από την πρακτική ήταν η άμεση και συνεχής ανατροφοδότηση που λάμβανα για κάθε έργο. Ήταν πολύ ωραίο που μπορούσα να βλέπω σε πραγματικό χρόνο την εξέλιξη και την πρόοδό μου, κάτι που επιβεβαίωσα και κατά την πορεία της πρακτικής μου σχετικά με τον χρόνο που μου έπαιρνε να τελειώσω ένα project. Τις πρώτες μέρες της πρακτικής, είχα καταγράψει πως για τη δημιουργία υποτίτλων σε ένα βίντεο 6 λεπτών, έκανα 3 ώρες, ενώ στην πορεία κατάφερνα σε 2-3 μέρες να τελειώνω ταινίες μιάμισης ώρας. Σε κάθε ταινία ήμουν όλο και πιο έτοιμη να διαχειριστώ τις προκλήσεις και να έχω ένα καλύτερο αποτέλεσμα. Καίριας σημασίας ήταν επίσης και το γεγονός ότι μπορούσα να είμαι σε διαρκή επικοινωνία με την ομάδα μου και να μαθαίνω διαρκώς νέα πράγματα, όχι μόνο για τον υποτιτλισμό αλλά και για το πώς λειτουργεί μια ομάδα για επιτύχει έναν στόχο, πώς να συνεργαζόμαστε όλοι/ες αρμονικά μεταξύ μας προκειμένου να βγει ένα καλό αποτέλεσμα για την εταιρεία.

Προτάσεις για τον θεσμό της άσκησης: Η διαζώσης πρακτική είναι μια μοναδική και ξεχωριστή εμπειρία που σου χαρίζει πολλά μαθήματα και σου μαθαίνει να εφαρμόζεις τη θεωρία στην πράξη. Σου μαθαίνει να αποκτάς «μια θετική νοοτροπία ότι μπορείς να τα καταφέρεις (“can do” attitude), ευελιξία και προσαρμοστικότητα, προθυμία να μάθεις νέα πράγματα και, σε κάποιον βαθμό, διαπραγματευτικές ικανότητες...» (Hirci, 2022). Ο θεσμός της πρακτικής είναι αναγκαίο να διατηρηθεί ως κομμάτι των μεταπτυχιακών σπουδών του τμήματος, καθώς ενώνει τα θεωρητικά μαθήματα της σχολής με τον επαγγελματικό κλάδο. Όπως υπογραμμίζουν οι Cuadrado-Rey και Navarro-Brotons (2020) «Η πρακτική άσκηση λειτουργεί ως γέφυρα μεταξύ πανεπιστημίου και επαγγελματικής ζωής». Ειδικά για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες που δεν έχουν έρθει ακόμα σε επαφή με τη μετάφραση, είναι μια μοναδική ευκαιρία να ανακαλύψουν το ταλέντο τους και να αποδείξουν τις ικανότητές τους, χαρίζοντας φρέσκο αέρα και καινούργιες ιδέες στους φορείς που επιλέγουν. Όπως τονίζει και η Hirci (2022) είναι μια ευκαιρία «να κάνουν τις πρώτες τους επαγγελματικές επαφές και να αποκτήσουν πρακτική γνώση σε πραγματικές συνθήκες μετάφρασης, ενώ παράλληλα θα αποκτούν την απαραίτητη αυτοπεποίθηση στη μετάφραση.».

Προσωπικά, μέσα από την καθημερινή εργασία στο γραφείο έμαθα να να προσαρμόζομαι στο ωράριο εργασίας και τη ροή των έργων και να βλέπω από μέσα τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ένας/μια υποτιτλιστής/τρια σε ένα μεταφραστικό γραφείο. Είμαι σίγουρη ότι δεν θα το απολάμβανα το ίδιο εάν γινόταν εξ αποστάσεως, και γι' αυτό θα πρότεινα στους/ις επόμενους/ες

μεταπτυχιακούς/ες φοιτητές/τριες να επιλέξουν, εάν έχουν τη δυνατότητα φυσικά, μια εταιρεία που θα προσφέρει δια ζώσης πρακτική άσκηση και που θα επικεντρώνεται σε ένα αντικείμενο που τους/τις ενδιαφέρει πραγματικά.

Σκέψεις για το μέλλον: Ενώ η πρακτική μου άσκηση κατέληξε να έχει ιδανική κατάληξη, συνειδητοποίησα ότι ο υποτιτλισμός κρύβει περισσότερες δυσκολίες και περιορισμούς από ό,τι περίμενα και πως θα ήταν καλύτερο για εμένα να εξερευνήσω και άλλες προοπτικές επαγγελματικά (όπως και έγινε). Γι' αυτό, και η πρακτική άσκηση «είναι επίσης μια ευκαιρία για τους φοιτητές να ανακαλύψουν εάν είναι καλοί σε αυτό, και εάν θα ήθελαν να το συνεχίσουν ως μελλοντικό τους επάγγελμα.» (Jaccomard, 2018). Ωστόσο, το να μπορείς να δοκιμάζεις σε κάτι για το οποίο δεν είσαι ακόμα σίγουρος/η είναι εξίσου σημαντικό και σε καθοδηγεί για τις επιλογές σου στο μέλλον. Έτσι, μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής μου, άρχισα να σκέφτομαι εναλλακτικές για το τι θα μπορούσε να μου ταιριάζει περισσότερο.

Επίλογος

Η πρακτική άσκηση στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού προγράμματος «Επιστήμη της Μετάφρασης», κατέληξε να είναι μια συναρπαστική εμπειρία, με αξέχαστες αναμνήσεις και πολύτιμα εφόδια για την αρχή της επαγγελματικής μου πορείας στο χώρο της μετάφρασης. Το πανεπιστήμιο κατάφερε να ενώσει αρμονικά τα θεωρητικά μαθήματα με το πρακτικό κομμάτι, το οποίο είναι απαραίτητο για κάθε φοιτητή και φοιτήτρια.

Η εταιρεία Blu Digital Group που επέλεξα για την πρακτική μου άσκηση, δικαίωσε την επιλογή μου και με προετοίμασε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο για την αγορά εργασίας. Από τα άτομα που ανέλαβαν την εκπαίδευσή μου, μέχρι τα πολυάριθμα και διαφορετικά project που ανέλαβα, νιώθω γεμάτη και τυχερή που δούλεψα σε ένα γραφείο με φιλικό κλίμα και θετική αντιμετώπιση.

Είμαι ευγνώμων για την ευκαιρία που μου έδωσε το τμήμα να κάνω πρακτική άσκηση στην εταιρεία που ήθελα εξ αρχής και που κατάφερα να ασχοληθώ με τον υποτιτλισμό που πάντα μου άρεσε. Μέσα σε αυτούς τους 2 μήνες της πρακτικής, έμαθα να υποτιτλίζω, να τρέχω σωστά και ολοκληρωμένα project, να διαχειρίζομαι προνοητικά τον χρόνο μου και να αντιμετωπίζω με ψυχραιμία και προσαρμοστικότητα τις καταστάσεις. Πρόκειται σίγουρα για μια εμπειρία που θα πρότεινα και είμαι βέβαιη ότι στο μέλλον θα τη θυμάμαι ευχάριστα.

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω την κ. Σωσώνη για τη βοήθειά της σε όλη τη διάρκεια της πρακτικής, καθώς και για τον χρόνο που αφιέρωσε στον καθένα και την καθεμία από εμάς για να βρούμε την εταιρεία που μας ταιριάζει. Τέλος, θα ήθελα να αναγνωρίσω τη συμβολή του πανεπιστημίου στην επαγγελματική μου αποκατάσταση, η οποία προέκυψε με αφορμή τη διοργάνωση της διημερίδας καριέρας και έρευνας.

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Blažytė, D. and Liubinienė, V. (2017) 'Kultūrinės realijos ir jų vertimo strategijos Martino Lindstromo knygoje „Prekės ženkle jausmas“, ' *Kalby Studijos*, 0(29).
<https://doi.org/10.5755/j01.sal.0.29.16661>.
- Hirci, N. (2022) 'Translation Work Placement in Slovenia: a key to successful transition to professional workplace settings?', *Perspectives: Studies in Translatology*, 31(5), pp. 900–918. <https://doi.org/10.1080/0907676x.2022.2055482>.
- Jacomard, H. (2018) 'Work Placements in Masters of Translation: Five Case Studies from the University of Western Australia,' *Meta*, 63(2), pp. 532–547.
<https://doi.org/10.7202/1055151ar>.
- Rey, A.C. and Navarro-Brotons, L. (2020) 'Proposal to Improve Employability and Facilitate Entrepreneurship among Graduates of the Master's Degree in Institutional Translation of the University of Alicante,' *Hermes*, 60, pp. 65–79.
<https://doi.org/10.7146/hjlc.b.v60i0.121311>.

Sadza, A. (2021) 'How incorporating deliberate practice in work placement may contribute to developing expertise in translators,' *Research in Language*, 19(2), pp. 211–227.

<https://doi.org/10.18778/1731-7533.19.2.07>.